
Výstava Rukopisy Kříže z Telče 1434–1504 v Třeboni

Ve Státním oblastním archivu v Třeboni byla minulý týden otevřena výstava *Rukopisy Kříže z Telče 1434–1504*, kterou připravila prof. Lucie Doležalová se svým výzkumným týmem. Slavnostnímu zahájení předcházela přednáška *Písař Kříž z Telče v Třeboni* od prof. Doležalové a jejích kolegyň a kolegů. Zájemci měli možnost si prohlédnout postery o díle středověkého augustiniána nebo vidět svazek jedné z nejvýznamnějších českých biblí.



Minulý pátek 9. června při příležitosti Mezinárodního dne archivů byla v Třeboni zahájena výstava *Rukopisy Kříže z Telče 1434–1504*, kterou se svým výzkumným týmem z Univerzity Karlovy připravila prof. Lucie Doležalová. Tato výstava se přestěhovala z Národní knihovny do areálu někdejší augustiniánské kanonie, kde slavný pozdně středověký písař strávil poslední období svého života. Otevření výstavy doprovázela přednáška s názvem *Písař Kříž z Telče v Třeboni*, pojednávající o Křížovi z Telče jako písaři a o některých textech, které se jen díky jeho opisovačské činnosti zachovaly až do dnešní doby. Promluvili zde Lucie Doležalová a Karel Pacovský, kteří vyučují na FHS, spolu se studenty z FF, Ondřejem Fúsikem, Světlanou Müllerovou a Kristýnou Loušovou. Poté následovala vernisáž.



Pilný písář

Výstava představuje ukázky středověkých rukopisů s písářskými zásahy augustiniánského kanovníka Kříže z Telče. Zatímco v Praze byly výstavní panely doprovázeny Křížovými rukopisy přesunutými na konci 18. století do Klementina, v Třeboni jsou panely doplněny rukopisy začleněnými do sbírek místního archivu.

„Mezi nimi vyniká kodex, který obsahuje jediný dochovaný opis latinského pojednání o českém pravopise (*Orthographia Bohemica*), jehož autor – tradičně se uvažovalo o Janu Husovi – pro češtinu navrhl užívání diakritických znamének místo spřežek,“ – komentuje dr. Karel Pacovský. Při příležitosti zahájení výstavy i Mezinárodního dne archivů byl ve výstavních prostorech po celý den mimořádně k vidění také treboňský svazek české *Zmrzlíkovy bible* dokončené roku 1414.



Mezinárodní den archivů

Archivy patří mezi nejstarší a nejvýznamnější paměťové instituce. Proto se už od roku 2008 slaví vždy 9. června Mezinárodní den archivů, který je mimořádnou příležitostí blíže seznámit širokou veřejnost s činností archivních institucí a připomenout nezastupitelné místo a význam, který archivům přísluší.

V Česku byl tento den poprvé oslavován v roce 2009. V tento den jednotlivé archivy v celé zemi otevírají své brány a zvou návštěvníky na nejrůznější akce. Pořádají prohlídky či výstavy historických dokumentů, nabízejí možnost dovědět se více o minulosti místního regionu nebo i například zkusit psaní husím brkem.

Státní oblastní archiv v Třeboni patří k velice významným archivům. Je v něm například uložena sbírka Historica (1216–1669), která je od roku 2000 vyhlášena národní kulturní památkou, nejstarší vyšebrodská matrika z roku 1587, nebo i několik listin se zlatými pečetěmi.

Výstava zůstane ve Státním oblastním archivu v Třeboni na dobu neurčitou a bude přístupná všem předem nahlášeným větším i menším skupinám zájemců.



Foto: Státní oblastní archiv v Třeboni, Karel Pacovský